

MINISTER
PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

Jolanta Fedak

DUS-0700-63-BB/11

J. Kwaśniewski
SEKRETARIAT
Marszałek Senatu RP
dn. 8.04.2011
B RP podpis *M*

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpiętno dn. 7.04.11

nr. 1633..podpis.....

Warszawa, dnia 6 kwietnia 2011r.

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu RP

Andrzej Pieniążek

Odpowiadając na pismo z dnia 10 marca br. znak: BPS/DSK-043-3407/11, przy którym przesłane zostało oświadczenie złożone przez senatora Piotra Kaletę podczas 71. posiedzenia Senatu RP w dniu 3 marca br. w sprawie zrównania uprawnień żołnierzy górników z uprawnieniami kombatanów uprzejmie wyjaśniam, co następuje:

Sprawę uprawnień przysługujących przymusowo zatrudnianym żołnierzom zastępczej służby wojskowej regulują przepisy ustawy z dnia 2 września 1994 r. o świadczeniu pieniężnym i uprawnieniach przysługujących żołnierzom zastępczej służby wojskowej przymusowo zatrudnianym w kopalniach węgla, kamieniołomach, zakładach rud uranu i batalionach budowlanych (Dz. U. z 2001 r. Nr 60, poz. 622, z późn. zm.).

Na mocy tych przepisów żołnierzom:

- zastępczej służby wojskowej, którzy w latach 1949-1959 byli przymusowo zatrudniani w kopalniach węgla, kamieniołomach oraz w zakładach pozyskiwania i wzbogacania rud uranowych,
- z poboru w 1949 r., którzy byli wcieleni do ponadkontyngentowych brygad "Służby Polsce" i przymusowo zatrudniani w kopalniach węgla i kamieniołomach,
- przymusowo zatrudnianym w batalionach budowlanych w latach 1949-1959 przysługuje świadczenie pieniężne.

Świadczenie to w wysokości 9,36 zł przysługuje za każdy pełny miesiąc trwania pracy, nie więcej jednak niż łącznie za 20 miesięcy, obecnie jest to maksymalnie kwota 186,71 zł. Kwota świadczenia pieniężnego podlega podwyższeniu przy zastosowaniu waloryzacji.

W przypadku zbiegu prawa do tego świadczenia z prawem do świadczenia pieniężnego przysługującego przykładowo z tytułu pracy przymusowej na rzecz III Rzeszy i ZSRR bądź dodatkiem kombatanckim, dodatkiem z tytułu za tajne nauczanie wypłacane jest jedno z tych świadczeń tj. świadczenie wyższe lub wybrane przez osobę zainteresowaną.

Osobom uprawnionym do świadczenia pieniężnego przysługuje również prawo do ryczałtu energetycznego, który obecnie wynosi 146,40 zł.

Świadczenie pieniężne oraz ryczałt energetyczny wolne są od podatku dochodowego od osób fizycznych.

Natomiast w przypadku żołnierzy przymusowo zatrudnianych w zakładach pozyskiwania i wzbogacania rud uranowych, przysługuje jednorazowo odszkodowanie w wysokości:

22 200 zł – jeżeli u poszkodowanego orzeczono na stałe inwalidztwo I grupy lub całkowitą niezdolność do pracy oraz do samodzielnej egzystencji,

15.850 zł - jeżeli u poszkodowanego orzeczono na stałe inwalidztwo II grupy lub całkowitą niezdolność do pracy,

9.510 zł – dla pozostałych poszkodowanych.

Należy także wskazać, iż żołnierzom przymusowo zatrudnianym, niezdolnym do pracy wskutek niezdolności pozostającej w związku z przymusowym zatrudnieniem, przysługują świadczenia pieniężne i inne uprawnienia określone przepisami ustawy z dnia 29 maja 1974 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 2010 r. Nr 101, poz. 648, z późn. zm.).

W związku z tym osoby te uprawnione są do przysługujących inwalidom wojennym i wojskowym uprawnień, jak przykładowo :

- renty inwalidy, która jest świadczeniem wolnym od podatku dochodowego od osób fizycznych;
- w razie zbiegu uprawnienia do renty inwalidy i emerytury wypłaty, w zależności od wyboru osoby zainteresowanej, półtora świadczenia, tj. pełnej renty inwalidy powiększonej o połowę emerytury albo emerytury powiększonej o połowę renty inwalidy. Należy podkreślić, iż regulacje określające prawo do pobierania świadczeń w razie zbiegu u jednej osoby prawa do emerytury z prawem do renty inwalidy wojennego bądź wojskowego stanowią odstępstwo od generalnej zasady przyjętej w powszechnym systemie emerytalno - rentowym;

- dodatku pielęgnacyjnego z tytułu zaliczenia do I grupy inwalidów tj. całkowitej niezdolności do pracy oraz do samodzielnej egzystencji lub ukończenia 75 lat. Dodatek ten przysługuje w wysokości i na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227, z późn. zm.). Dodatek ten obecnie wynosi 186.71 zł;
- rozwiązanie stosunku pracy z osobą uprawnioną wymaga pisemnej zgody właściwego starosty i może nastąpić tylko z ważnych przyczyn;
- prawa przejścia na wcześniejszą emeryturę dla ubezpieczonych urodzonych przed dniem 1 stycznia 1949 r.;
- zniżek komunikacyjnych (prawo do ulgi 100% przy przejazdach komunikacją miejską, ulgi w wysokości 37 % lub 78 % w zależności od rodzaju pociągu bądź autobusu i stopnia niepełnosprawności);
- zwolnienia z opłat abonamentowych za używanie odbiorników radiowych i telewizyjnych;
- refundacji 50% opłaconej składki na ubezpieczenia komunikacyjne AC i OC dla inwalidów całkowicie niezdolnych do pracy oraz do samodzielnej egzystencji oraz inwalidów całkowicie niezdolnych do pracy.

Przysługujące żołnierzom przymusowym świadczenie pieniężne, ryczałt energetyczny jak również określone uprawnienia przysługujące z tytułu niezdolności do pracy pozostającej w związku z przymusowym zatrudnieniem finansowane są z budżetu państwa.

Natomiast przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. 2008 r. Nr 164, poz. 1027, z późn. zm.) została uregulowana kwestia uprawnień do bezpłatnego zaopatrzenia w leki oznaczone symbolami "Rp" lub "Rpz" między innymi dla inwalidów wojennych. Wskazanymi przepisami określono także, że między innymi inwalidom wojennym i wojskowym przysługuje prawo do bezpłatnych wyrobów medycznych będących przedmiotami ortopedycznymi i środków pomocniczych.

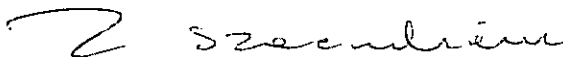
Pragnę wyjaśnić, że w budżecie państwa na rok 2011 zaplanowano łącznie 4,2 mld zł na świadczenia finansowane z budżetu państwa zlecone do wypłaty Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych i Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (rozdział 75313). W części tej zawarte są między innymi:

- a) świadczenia inwalidów wojennych, wojskowych, osób represjonowanych oraz kombatantów i członków ich rodzin, renty z tytułu wypadku w szczególnych okolicznościach, świadczenia odszkodowawcze wypłacane przez Wydział Realizacji Umów Międzynarodowych w I Oddziale w Warszawie;

- b) zasiłki pogrzebowe wypłacone po osobach pobierających świadczenia wymienione w pkt. a) i członkach ich rodzin oraz po osobach zmarłych wskutek wypadku lub choroby zawodowej powstałych w szczególnych okolicznościach i po osobach pobierających świadczenia pieniężne przysługujące cywilnym niewidomym ofiarom działań wojennych;
- c) pozostałe świadczenia, tj. między innymi: ryczałty energetyczne, dodatki kombatanckie, świadczenia pieniężne w wysokości dodatku kombatanckiego, świadczenia pieniężne dla żołnierzy-górników, świadczenia pieniężne dla osób deportowanych, dodatki kompensacyjne oraz świadczenia pieniężne dla cywilnych niewidomych ofiar działań wojennych oraz inne świadczenia, takie jak np. nauczycielskie emerytury kompensacyjne.

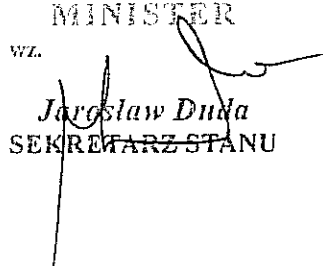
Pragnę również podkreślić, iż przy rozpatrywaniu uprawnień dla osób, które podlegały różnym formom przymusowego zatrudnienia bądź represji należy mieć także na względzie sytuację wielu grup społecznych, które z różnych przyczyn pozostają w trudnej sytuacji życiowej jak przykładowo: emeryci i renciści, osoby bezrobotne, osoby niepełnosprawne, matki samotnie wychowujące dzieci oraz rodziny wielodzietne.

Biorąc powyższe pod uwagę, jak również trudną sytuację finansów publicznych, a w związku z tym konieczność ograniczenia wydatków finansowanych z budżetu państwa nie ma możliwości do podejmowania działań zmierzających do zmiany obowiązujących przepisów ustawy o świadczeniu pieniężnym i uprawnieniach przysługujących żołnierzom zastępczej służby wojskowej przymusowo zatrudnianym w kopalniach węgla, kamieniołomach, zakładach rud uranu i batalionach budowlanych.

MINISTER

wz.

Jacek Duda
SEKRETARZ STANU